

DIES 2007 31 maart 2007

Alumnivereniging Autarkeia verzorgt in samenwerking met het departement Wijsbegeerte in de middag een tweeluik. Albert Visser (hoogleraar logica en hoofd van de opleiding Cognitieve Kunstmatige Intelligentie) houdt voor ons een lezing die aansluit op het thema van het ochtendprogramma 'de kunst van het denken' (met een lezing van Frans Verstraten van Psychonomie).

Na de theepauze van 15.00-15.30 uur, vervolgt het programma met een lezing over de (recente) scriptie van een nieuwe alumnus (m/v). Wie of wat...? Dat is nog een verrassing. De borrel begint om 16.30 uur.

De toegang is gratis voor AUTARKEIA leden, niet-leden betalen 5 EURO.

Aanvang: 14.00 uur, borrel vanaf 16.30u

Locatie: zaal B, Marinus Ruppertgebouw, De Uithof.

Opgeven: via de Illuster.

Contactpersoon: erna.kas@phil.uu.nl

Kosten: 5 EURO voor niet AUTARKEIA-leden te voldoen op de middag zelf bij Lies de Regt.

Geef uzelf tijdig op; vol=vol, er is een beperkt aantal plaatsen

Jubileumboek 1996-2006: Autarkeia bestaat 10 jaar.

Op 21 december 2006 had de voorzitter van Autarkeia de eer om in gezelschap van het gehele bestuur, aan de decaan Prof. Algra het jubileumboek aan te bieden. U treft een exemplaar bijgevoegd bij deze nieuwsbrief mét jubileumbladwijzer.

Op voorstel van Erna Kas, gebeurde dat tijdens de kerstborrel van de faculteit; in een mooi versierde zaal met zacht gedempt licht, publiek (medewerkers en studenten) en natuurlijk een borrel met hapjes. Na een korte toelichting door de voorzitter, sprak Algra een dankwoord uit. Hij sloot af met een niet al te serieus bedoelde oproep aan de alumni, hun faculteit te ondersteunen zoals dat ook in het buitenland gebeurt waar alumni 'interessante' bedragen beschikbaar stellen aan hun faculteit.

Daarna vervolgde hij met de kerstrede. Er waren nog meer sprekers. Dat leverde interessante nieuwtjes op. Zo gaat Algra per 1 januari vice-decaan worden van de faculteit Geesteswetenschappen. - Zijn 'opvolger' bij de subfaculteit wijsbegeerte zal geen vakdecaan meer heten maar hoofd van het departement Wijsbegeerte ; de functie wordt ingevuld door Albert Visser. De faculteit benutte de bijeenkomst om de kerstgeschenken uit te delen. Autarkeia had een setje bladwijzers paraat om uit te delen aan de aanwezigen. Nee, niet de jubileumbladwijzer. Die is er nu alleen voor de leden. Bij de komende Dies zullen de bladwijzers uitgedeeld worden aan de aanwezigen, als herinnering aan het jubileumjaar.

Diner pensant en jubileumbijeenkomst 25-11-'06; Dick Pels

Op 25 november 2006 werd met een speciaal 'diner pensant' gevierd dat Autarkeia 10 jaar bestond op 12 december 2006, in de Dirk van Houstaenzaal. Een bijzondere spreker was dit keer uitgenodigd; Dick Pels. Thema: een zwak voor Nederland. Als luisterrijke ambiance was gekozen voor het Stadskaasteel Oudaen. De grote zaal aan de achterzijde van het gebouw –met aan de muur een schilderij van het sterke fort Vredenburg– bood zicht op de hofjes achter het stadskaasteel. Hoeveel mensen zullen in deze zaal bij het raam gestaan en naar buiten gekeken hebben, door de eeuwen heen? Het was nog licht genoeg buiten voor de vroege gasten om de kleine huisjes te zien die in retro-stijl hernieuwd waren opgetrokken. Het was voorstelbaar dat het er vroeger ook zo uitgezien zou hebben. De opbergschuurtjes die tegen de huisjes waren "geplakt" zullen vroeger hooguit van hout zijn geweest, in plaats van steen zoals nu.

Na een korte introductie als voorgerecht naar aanleiding van zijn boek met de titel 'Een zwak voor Nederland', was de tafel tijdens het hoofdgerecht open voor discussie; in subgroepen.

Dick Pels gaf een korte inleiding (met sheets en stellingen). De portee: de zwakte van de Nederlandse identiteit is juist sterkte. De zachtheid en kwetsbaarheid van de democratie vormt haar grootste kracht. Het belangrijkste argument voor de superioriteit van onze cultuur is niet dat wij een morele waarheid in pacht hebben, maar ligt juist in ons vermogen tot relativeren.

Tijdens het hoofdgerecht werd er intensief gedebatteerd in de subgroepen over enkele stellingen. De bediening durfde eigenlijk niet goed haar werk te doen omdat ze bang waren te storen. De interpretatie van zwakte als sterkte bleek een prikkelende omkering van waarden te zijn waardoor iedereen intensief in debat raakte met soms, ook de andere "subgroepen". De verschillende discussies stipten diverse aspecten aan van cultuur, gewoonte en Nederlandse geschiedenis, zo zou later op de avond blijken toen de voorzitter de bevindingen inventariseerde.

Dit relativeringsvermogen en de tolerantie die zij vraagt is een belangrijker erfenis van het Verlichtingsdenken dan de harde zekerheden waar de Verlichtingsfundamentalisten tegenwoordig prat op gaan. Het grote schilderij aan de muur kwam van pas, ook al waaierde rapportage uit tot Indonesië toe: sluit je jezelf "sterk" op achter dikke muren en regelgeving, en sla je iedereen neer die 'anders' is? Hoe verhoudt zich dat tot Popper's *Open Society*? Of is het niet sterker open te zijn en in debat te treden, gezegend met een zwakke eigen identiteit?

Nieuws van de faculteit

- Decaan Algra wordt vice-decaan onderzoek van de faculteit Geesteswetenschappen. Wijsbegeerte valt als departement m.i.v. 1 januari 2007 onder het bestuur van de faculteit Geesteswetenschappen. Albert Visser volgt Algra op bij het departement filosofie, in de functie van hoofd van het departement Wijsbegeerte
- De nieuwe organisatie van de subfaculteit Wijsbegeerte. Hierboven is al vermeld dat de subfaculteit met ingang van 1 januari een departement wordt onder de faculteit Geesteswetenschappen en daarmee haar autonome positie verliest. Ook de positie van de opleiding Wijsbegeerte verandert daarmee. Zowel de bachelor als de academische masteropleiding gaan onder de school voor Wijsbegeerte en Cognitieve Kunstmatige Intelligentie vallen. De school (wordt uitgesproken op zijn Engels) staat onder leiding van een onderwijsdirecteur, Bert van den Brink. De onderwijsdirecteur wordt omringd door een 'schoolbestuur', een team van opleidingscoördinatoren: Joel Anderson voor Wijsbegeerte, Janneke van Lith voor CKI en Frans Brom of Marcel Verweij voor de master Applied Ethics. De 2-jarige researchmaster Philosophy valt onder de graduate school Humanities.
Het ondersteunend personeel komt formeel allemaal onder het faculteitsbureau geesteswetenschappen, maar deze hele reorganisatie moet nog 'handen en voeten' krijgen. Voorlopig zit iedereen nog daar waar hij/zij zit en te verwachten valt dat vanwege de vestiging in de Uithof er niet al te 'dramatische' verschuivingen zullen plaatsvinden.
De eerste drie jaar zal het departement nog zijn eigen geormerkte budget (en reserves) houden, daarna kan het wel eens 'sappelen' worden want de voormalige subfaculteiten Letteren en Theologie stonden er financieel veel minder florissant voor. Hoe dan ook Wijsbegeerte gaat een spannende periode tegemoet.
- **Nieuws van het departement...**
De afgelopen maanden zijn er sollicitatieprocedures geweest. De procedure voor een nieuwe hoogleraar Nieuwere Wijsbegeerte is nog niet afgerond, maar bij Theoretische Filosofie en Praktische filosofie komen nieuwe docent-onderzoekers: Thoma Müller en Micha Werner.

Quo vadis?

Alumni aan het woord; in 5 regels (of een paar meer ;-)). In deze nieuwsbrief: Christiane Seidel. Wat doet u (werk en privé)? Wat doet u met filosofie? Wat wilt u doen met filosofie? Wat wilt u dat Autarkeia voor u doet?

Aan het einde van mijn deeltijdstudie Wijsbegeerte heb ik aan de Universiteit Utrecht een jaar als docent 'Filosofie in Bedrijf' gewerkt. Ik heb de eerste cursus voor deze opleiding ontwikkeld en gegeven, en meegewerkt aan het opzetten van de masteropleiding Filosofie in Bedrijf (samen met RUN en VU). Daarna heb ik aan de Erasmus

Universiteit Rotterdam een vierjarig promotieonderzoek verricht, dat ik in maart 2006 heb afgerond met mijn proefschrift 'Persons, Self-Conceptions and Self-Self Relations'.

Nu werk ik bij het Nederlands Normalisatie-instituut (NEN), waar ik mij als manager van een groep professionals bezig houd met standaardisatie op de gebieden 'ICT in de Zorg' en 'Kwaliteit in de Zorg'. Denkt u bij het eerste onderwerp bijvoorbeeld aan het Elektronische Patiëntdossier, waarvoor niet alleen standaardisatie van het berichtenverkeer tussen bijvoorbeeld ziekenhuizen en huisartsen nodig is, maar ook eenheid van taal tussen specialisten, verpleegkundigen en huisartsen. En uiteraard zijn er afspraken nodig over de toegangsrechten tot het dossier. Bij het tweede terrein, 'Kwaliteit in de Zorg', is patiëntveiligheid een belangrijk thema.

Mijn deelname aan de bijeenkomsten van Autarkeia wil ik voortzetten. Wel hoop ik dat we ook jonge alumni kunnen winnen voor Autarkeia-activiteiten.

Berichten van het bestuur

- Het bestuur verwelkomt Nico Krijn en Mirjam van de Heide. Nico kennen sommigen van u van de foto's die af en toe in de nieuwsbrieven van Autarkeia gestaan hebben en van de nieuwsbrief februari 2005. Mirjam van der Heide (vroeger Snijder) over zichzelf: Ik ben in 2005 afgestudeerd met een scriptie over kosmopolitisch burgerschap en de relatie tussen individuen en internationale politieke beslissingen. Op dit moment werk ik voor een uitgeverij in internationaal recht: Eleven International Publishing. Het is een kleine uitgeverij, dus het werk is erg afwisselend: van het redigeren en zetten van teksten tot het verkopen en inpakken van boeken. Op dit moment doe ik niet heel veel met filosofie (hoewel sommige boeken of artikelen die we uitgeven inhoudelijk het onderwerp van mijn scriptie raken), maar ik ben op zoek naar een aio of PhD plaats, en dus druk bezig met het schrijven van een onderzoeksvorstel (over pluralisme in international politiek). Sinds kort ben ik lid van het Autarkeia bestuur en ik hoop dat ik via Autarkeia leuke en inspirerende filosofische ideeën en contacten opdoe.
- De contributie 2007. Het bedrag wordt gewijzigd: € 8,- (acht euro).

Alumn'ukjes

1. **Boeken (aanwinsten in de bibliotheek), een "willekeurige selectie"**
 - ETH AA 2006 08 Lexicon der Ethiek; Jean-Pierre Wils, Christoph Hilbenthal (Hrsg.), 2006; 420 pgs. Het lexicon beoogt beroepsbeoefenaren die regelmatig morele vragen behandelen een degelijk onderbouwde oriëntatie te bieden op de belangrijkste grondbegrippen van de ethiek. Per lemma wordt telkens systematisch een aantal paragrafen behandeld:
1. begripsbepaling, 2. geschiedkundig overzicht, 3. literatuur. Soms heeft een schrijver een aantal extra paragrafen toegevoegd, zoals bijvoorbeeld bij Empirisme;
* over de houdbaarheid van de empirische hypothese, * de ethische betekenis van empirisme en *de religieusfilosofische betekenis van empirisme. Het gaat om een 80-tal lemma, van antropologie tot toerekeningsvatbaarheid.
 - WIJSB 11.45 DIO 4 Pedianus Dioscorides of Anarzarbus, De meteria medica. Vertaald door Lily Y Beck, 2005; 540 pgs. Het boek is de eerste vertaling in modern engels van het werk De Materia Medica dat Dioscorides schreef in de eerste eeuw van onze jaartelling. De vertaling baseert zich op de Griekse tekst van Max Wellman.
Het boek toont o.m. hoezeer filosofie verbonden was aan praktische kennis, over aromatische planten, oliën, dierproducten, de balans tussen kruiden en wortels enwijn. Het geheel leest als een lexicon en met weinig fantasie kan de lezer zich een documentaire voorstellen met woord en beeld. Voor de plantliefhebber: de diverse planten zijn ongetwijfeld terug te vinden in de (digitale) collecties van www.nationaalherbarium.nl.
 - WIJSB 61.45 LOC 26 Political Writings, John Locke. Edited, with introduction, by David Wootton, , 477 pgs. De bundel verzameld werk van Locke brengt verschillende belangrijke politieke filosofische werken van deze 17e eeuwse filosoof bij elkaar. De introductie van circa 130 pagina's biedt een basis om een brug te slaan -vanuit de hedendaagse wereld- naar de wereld van Locke. Dat is beslist nodig om niet te verdwalen in de veelheid van brieven en hoofdstukken van Locke en diens zoektocht naar een passend antwoord op alle "Things of this world are in so constant a flux...." (p342).

- WIJSB 11.4 MAN 3 The Syntax of Time, The Phenomenology of Time in Greek Physics and Speculative Logic from Iamblichus to Anaximander, Peter Manchester, 2005, 177 pgs.
Het boek tracht in vijf stappen duidelijk te maken dat 'tijd' voor de Grieken in betekenis verschilt van wat wij tegenwoordig daarvan veronderstellen. In een vijftal stappen behandelt het:
 - het tweedimensionale begrip van tijd bij Husserl en Iamblichus'; resp. 'figuur van dubbele continuïteit' en 'diagram van tijd' (interpreterende Plotinus)
 - de relatie tussen tijd en ziel bij Plotinus,
 - 'physical time' bij Aristoteles;
 - de relatie tussen tijd en het nu bij Parmenides;
 - en de 'Need for Time' bij Aristoteles.Geen boek voor een luie lezer; er is geen concluderend, afsluitend of samenvattend slothoofdstuk en er is slechts één hoofdstuk met een paragraaf 'Conclusie'.

Filosofie nú

Wat leert de filosofiestudent nú? Wat leest zij/hij? Veel readers ongetwijfeld. Maar de studiegids tilt wellicht een tipje van de sluier op; een boekenlijstje misschien? Het leeslijstje wordt uitgebreid met:

- Plato, *Timaeus*, vertaald door Donald J. Zeijl (Indianapolis/Cambridge: Hackett Publishing Company, Inc. 2000). Het boek wordt niet alleen aangeprezen als een sleuteltekst voor de filosofie maar ook vanwege de onuitwisbare indruk die het bij de lezer achterlaat, dankzij de vaak merkwaardige ideeën en bijzondere stijl.
- Cicero, *De natura deorum*. Academia, met een engelse vertaling van H. Rackham. ISBN 674-99296-2 (USA) of 0-434-99268-2 (UK)
- R. Boyle, *A Free Inquiry into the Vulgarly Received Notion of Nature*, ed. Davis & Hunter, Cambridge
- Schelling; mn. het dialoog met Bruno;
- Darwin, *The Origin of Species* (Aanbevolen; Penquin editie of anderszins met de tekst van de eerste editie va 1859)

Internet Philosophique

Via gerichte zoekopdrachten is natuurlijk met Google, Lycos, Alta Vista, Yahoo en talloze andere zoekmachines na te zien wat er recent zoal op het terrein van de filosofie op internet gebeurd is. Maar er zijn ook talloze e-nieuwsbrieven die een dergelijke attenderingsfunctie vervullen.

- Interessant is de site van ene Wim van Dungen. Het is een filosofie portal. Het geeft informatie over De filosofische praktijk Antwerpen, Sophia Society for Philosophy, Ancient Egyptian Philosophy, Philosophy of Infinity. Het stelt prikkelend de vraag over 'place of no-place for wisdom in cyberspace'. De sitemap is de meest informatieve ingang: <http://www.sofiatopia.org/siteplan.htm>
- De behandelde stof van het UU departement voor filosofie is in te zien: Filosofie van de Geest / Philosophy of Mind (Joel Anderson), periode 2, 2006-2007. An introductory course at Utrecht University in Philosophy of Mind, focused on the problem of "other minds" www.phil.uu.nl/~joel/3027
- En natuurlijk zijn er een paar interessante naslagwerken: Filosofie / Philosophy on Internet
 - The Philosopher's Index; In English. Internet Encyclopedia of Philosophy □ Canadian Philosophical Association □ Jacques Derrida (Peter Krapp) <http://hlrnet.com/filo.htm>
 - Encyclopaedia of Philosophy of Education - Pluk de filosofie: <http://marijke.filosofie.be/index.php?archives/20-Encyclopaedia-of-Philosophy-of-Education.html>
- Interessant is ook een link naar de site van de Society for Women in Philosophy: zie <http://marijke.filosofie.be/index.php?archives/16-Society-for-Women-in-Philosophy.html>

Adressen van de bestuursleden

e-mail: bureau@phil.uu.nl.

uz. Bernard Verlaan, email bjernv@dds.nl.

De contributie bedraagt 8,- (acht EURO) per jaar. Het gironummer is 2294471, t.n.v. Autarkeia, p/a Steve Bikostraat 262, 3573 BG Utrecht. Facultaire contact persoon: Erna Kas: Erna.Kas@phil.uu.nl